

Ny Valosoa sy hadihady

Tsy mitondra mankaiza ny tarehimarika sy fampanantenana

Manezaka mafy mitady famatsiam-bola avy any ivelany ity fitondrana ankehitriny ity. Idedahana mihitsy avy eo ny fahazoana volabe avy amin' ireo mpamatsy vola iraisam-pirenena. Anaovana vely aponga amin'ny haino aman-jerim-panjakana mihitsy ny amin'ny niavian'ny famatsiam-bola, ka ilazana fa nahazo fanampiana ny firenena. Tsy hotanisaina eto aloha hoe iza avy izy ireny, fa atao bango tokana ka ambara fa samy ahazoan'ny fitondrana na avy any andrefana na atsinanana na ihany koa aty Afrika. Volabe amina miliara maro izy ireny, misy miompana amin'ny tetibolam-panjakana, ary misy volabe anampiana ny firenena ao anatin'izao hamehana ara-pahasalamana izao. Tsy idirana ny antsipiriany, fa ny ho-tsindriana dia tsy fanampiana maimaimpoana ny ankamaroan'izy ireny, fa misy trosa ary tsy maintsy averina. Aman-taonany marobe no fotoana hamerenana azy, fa tsy ao anatin'izao fotoana hitondran-dRajoelina izao ihany akory. Izany hoe hampibabeny trosa ny taranaka fara aman-dimby. Tondro iray lehibe io handrefesana na misandratra ny firenena na tsia handritry ny fitondrany. Manoloana izany rehetra izany, dia azo tsorina amin'ny hoe voafatotra ary nofatorana mafy ao anaty gejan'ny fitrosana ary misoka ao anaty fahabokan-trosa ny firenena amin'izao fotoana izao. Dia hiseho hanome tarehimarika fampitahana amin'ny firenen-kafa indray avy eo ny fitondrana ilazany fa ambany noho ny an'ny hafa io trosabe io. Niha-nitontongana hatrany amin'ny 0,8% ny taha-pitomboan'ny toekarena amin'ity taona ity, ary mety ho mbola latsaka izany aza. Raha novinavinaina hatrany am-piandohana hiakatra ho 4% mahery ary nofinofisina ho tonga hatrany amin'ny 5% mahery izany amin'ny taona hoavy, dia tsy ho tratra izany noho ity krizy ara-pahasalamana ity. Kanefa na tratra aza izany, ary raha tsy nisy valanaretina, dia fantatra tsotra izao, fa tsy hisy fiantraikany eo amin'ny fiainam-bahoaka andavanandro. Ny tarehimarika matetika lalaovin'ny mpitondra hatrany handemen-tsaina ny vahoaka. Tsy mifanaraka amin'ny zava-misy iainana tanteraka anefa ny tarehimarika ventesina. Mety ho ny toekaren'ireo vahiny mpangoron-karena eto amin'ny firenena, na ny harenan'ireo olona eo amin'ny fitondrana sy ny manodidina na hatramin'ireo mpiara-

dia aminy no nitombo, fa tsy misy fiantraikany any amin'ny ati-vilain'ny isan-tokantrano izany. Ka n'ino-na n'ino-na tarehimarika tanisain'ny fitondrana mandrapahatapitry ny fotoam-piasany, na ho tonga hatrany amin'ny 6% mahery aza, dia vilian-tsahona ihany izany. Lavitry ny afo ny kitay amin'izany hoan'ny sarambabem-bahoaka, fa ireo mpanankarena sy mpanefoefo ihany no mialabona amin'izany. Mitanisa tarehimarika ny filohan'ny Repoblika tamin'ny alahady lasa teo. Anisan'izany ny isa tamin'ireo nisotro ny tambavin'ny fitondrana izay nolazainy ho nahatratra 7 tapitrisa. Tena marina ve izany, ary hino izany ve ny maro? Mbola miresaka isa ihany koa matetika ny fitondrana amin'ny fampitahana ny tranga misy eto amintsika amin'ny valanaretina amin'ny any ivelany. Ny zava-misy, tsy miraika amin'izany ny maro, fa ny tranga hitan'ny masony no andrefesany ny fidonan'ny valanaretina eto amin'ny firenena. Porofon'izany, sahirana ny fitondram-panjakana nandresy lahatra sy nanentana ny mponina amin'ny fepetra samihafa tokony horaisiny, ary zara ireny raha tafita raha tsy teo ny sazy isan-karazany. Ny vahoaka mijery ny zava-misy marina iainany, fa tsy izay tarehimarika entina isan'andro amin'ny haino-vaky-jery no miditra amin'ny sainy eo. Ny raisiny angaha dia izay soritr'aretina mety hahakasika ny tenany, dia izay. Nambara ombieny ombieny, aman-taonany maro, fa ity firenentsika ity dia tany manankarena na ambonin'ny tany na indrindra ambanin'ny tany. Fa aman-taonany maro koa tsy nisy fiantraikany tamin'ny fiainany izany hoan'ilay vahoaka Malagasy. Ny zavatra toy izany no manefy miandalana ny saim-bahoaka tsy hiraika intsony amin'izay ambaran'ny fitondrana, raha tsy ohatra angaha ireo olona voatampi-maso no mbola voafitaka lava. Ny an'ny vahoaka tsy mila mihaino izay tarehimarika na atao miavaka aza, fa ny fipakan'izay nataon'ny fitondrana amin'ny fiainany isan'andro ihany no tadiaviny. Fandaniam-potoana ihany ny fitanisana tarehimarika amin'ny lafin-javatra samihafa, fa ny vahoaka efa mahafantatra izay ilainy na dia atao toy ny zaza ny hiheveran'ny fitondrana azy. Politika lany andro ny fitanisana tarehimarika.

Sôh'son

Fifidianana

Manaiky ny kitoatoa amin'ny fifidianana Loholona ny CENI

Vao vita ny fandanianana ny lalàna teny Tsimbazaza sy ny fankatoavan'ny HCC azy, dia mailaka mihitsy ny teo anivon'ny Vaomiera mahaleotenenam-pirenena misahana ny fifidianana, na ny Ceni, namoaka datim-pifidianana ho amin'ny fanatanterahana izany. Nanaitra ny sain'ny mpanara-baovao sy olom-pirenena maro ity fihetsiny ity satria iaraham-mahita sy mahalala tsara ny fipe-traky ny raharaha manodidina ity fifidianana Loholona ity. Ireo mpifidy lehibe, araka ny lalampanorenana, no mifidy azy ireo. Anisan'ireo mpifidy lehibe anefa ny Ben'ny tanàna sy mpanolotsaina any ani-

von'ny kaomina manerana ny Nosy. Fantatra tsara, fa mbola misy kaomina tsy manana Ben'ny tanàna sy mpanolotsaina. Mbola misy raharaha fitoriana eny amin'ny fitsarana momba ny fifidianana Ben'ny tanàna sy mpanolotsaina, efa am-bolana maro tsy misy valiny, fa karazany lalaovina fotsiny tsy asian-teny na kely aza. Raha tsy hiresaka afa-tsy ireo ihany, dia miara-mahita izany fa hisy solontena avy amin'ny kaomina maromaro eto amin'ny firenena tsy handray anjara amin'izany fa ho banga ny azy. Izany hoe tsy ho feno ny isan'ny mpifidy lehibe tokony handray an-

jara amin'io fifidianana io, izay fifidianana manana ny anjara toerany lehibe eto amin'ny firenena. Atao an-tsirambina ve izany, ary izay tiana atao eto amin'ity firenena ity no ataon'ny manam-pahefana amin'izany? Hinia hiki-mpy amin'ny fisian'ny fahabangana ao anatin'izany fifidianana izany ve ny Ceni? Tsy olana ho azy, toy ny efa niasany tamin'ireo fifidianana rehetra teo aloha tsy tomom-bana ara-dalàna nanara-ka ny rariny sy hitsiny, ny mbola tohizany ankehitriny? Nampiteny ny moa-na ny fahabangan'ny isan'ny mpifidy sy nanjo azy ireo tao anaty lisi-pifidianana, kanefa

nikimpian'ny Ceni fotsiny izao. Nisy mpi-kambana iray mba niezaka hanitsy ny tsy fahatomombanana sy ny kitoa- toa tao anaty fifidianana kanefa ireny niaraha-nahita ireny ny nanao- vana azy ary dia voatery nametra-pialàna ny tenany. Moa tsy firaisana tsikombakomba amin'ireo andrimpanjakana hafa ve ity atao- ny mamoka daty maika ity? Ny fifidianana mbola ho avy rehetra izany, raha araka izao zava-misy izao, dia azo heverina mbola ho toy ny rehetra teo aloha ihany. Lalan-dratsy araka izany no itondrana ny firenena.

Sôh'son

Fifidianana Loholona

Ravao aloha ny Ceni sy ny governemanta vao hatao

Hentitra ny Loholon'i Madagasikara, Olivier Rakotovazaha, raha naneho ny heviny momba ny tolo-kevity ny Ceni, hanatanterahana ny fifidianana loholona eto Madagasikara amin'ny 11 Desambra 2020 ho avy izao. Ravao aloha ny governemanta sy ny Praimisitra hoy izy, toy izany koa ireo sehatra samihafa momba ny fifidianana toy

ireo mpikambana eo anivon'ny Ceni, sy ireo rantsa-mangakany manerana an'i Madagasikara. Ankoatr'izay, dia nilaza ihany koa ity Loholona ity fa feno hosoka ny fifidianana nifanesy teto amintsika, ka mila diovina aloha ny lisi-pifidianana miaina eny amin'ny fokontany. Mila esorina ihany koa ireo voasoratra fanindro-any ao anaty li-

sitra sns... Ankoatr'izay, dia nilaza ity loholona ity fa tsy matahotra fifidianana akory, fa ny fanadiavana no toko-ny hatao aloha vao miro-so amin'izany satria efa leon'ny hosoka sy ny hala - bato ny vahoaka malagasy. Manginy fotsiny ireo kaominina tsy mbola manana ben'ny tanàna akory, nefa ireo mpanolo- tsaina sy ny ben'ny

tanàna no hifidy ny loholona. Nanamafy hatrany ity Loholona ity, fa tsy matoky intsony ny fitondram-panjakana ankehitriny ny vahoaka, ka tokony ho banjinina amin'izay ny fanjakana tan-dalàna sy manaja ny demokrasia marina eto Madagasikara.

Rajo

RADIO FAHAZAVANA

10 taona lasa ireo mpanao gazetiny nogadrain-dRajoelina

08 Septambra 2010 – 08 Septambra 2020, feno 10 taona katroka izay ny nitsingerenan'ny andro nivoa-han'ireo mpanao gazetiny onjam-peon'ny fiangonana FJKM, Radio Fahazavana ny fonjan'Antanimora. Nandritry ny 110 andro, izany hoe telo (03) volana mahery izy ireo no notanana am-ponja. Naharitra valo andro no notanana teny amin'ny BC Anosy, izay tena tsy aradalàna, satria tokony ho 48 h ihany no nitazonana arizy ireo tao, avy eo vao nampidirina teny Antanimora. Niisa folo (10) mianadahy izy ireo no nosamborin'ny fitondrana tetezamitan-dRajoelina, ka ny enina (06) mpanao gazety, ny roa (02) teknisiana; ary ny roa (02) mpiambina (sécurité). Toy ny vao omaly izany ary tsy ho hay hadinoina velively satria ny asa amin'ny maha mpanao gazety no nataon'izy ireo, ary tsy nisy fatahorana amin'ny fampitana amin'ny vahoaka ny marina amin'ny zava-misy teto amin'ny firenena. Tsy zakan'ny mpitondra mpanongam-panjakana tamin'izany fotoana izany io fihetsik'ireo mpanao gazety ireo ary noheveriny fa nanohintohina azy amin'ny fahatongavana teo amin'ny fitondrana. Nataony avokoa araka izany ny fomba hanenjehana sy hisamborana ireo mpanao gazety ireo. Ny raharaham-pivavahana notarihin'ny Hetsiky ny Mpitondra Fivavahana (HMF) teny akaikin'ny Mausolée sy ny tobin'ny zandary FIGN ny Alakamisy 20 Mey 2010 no hirika nidiran'ny mpitondra, tamin'ny alalan'ny mpitondra filaminana, nisambotra ireo mpanao gazetiny ny Radio Fahazavana. Ny harivan'io andro io izy ireo no voasambotra, ary rehefa nandraoka ireo fitaovana sy entana samihafa rehetra, hatrany amin'ny fitaovana fandrahoan-tsakafo, tao amin'ny toerana nisy ny onjam-peo teny Imarivolanitra sy nanidy ny onjam-peo, dia nitondra avy hatrany ireo mpanao gazety teny amin'ny BC Anosy. Nanomboka tamin'ny 12 ora alina ny fakana am-bavany ary hatramin'ny 06 ora maraina. Niaina ny andron'ny Pentekôsta sy ny Alatsinain'ny Pentekôsta tao izy ireo, ary ny harivan'ny 27 Mey no nakarina teny amin'ny parquet Anosy, ary taorian'izay ny alin'iny ihany dia nampidirina am-ponja teny Antanimora.

Mafy ny valo (08) andro niainana tao amin'ny violon - n' ny BC Anosy, tao anaty efitra kely dia kely niaraka tamin'ny olon-kafa. Valo andro izay tsy manaraka velively ny lalàna satria 48 ora ihany raha ela no tokony hihazonana olona ao. Nanao izay tiany natao tokoa ny fitondrana tetezamita tamin'izany fotoana izany, nohitsakitsahany tanteraka ny lalàna. Mbola mafy nihoatra an'izay koa ny niainana teny amin'ny fonjan'Antanimora nandritry ny telo (03) volana mahery. Toe-javatra maro samihafa no natrehiny. Sarotra ny hanadino izany hoan'ireo mpanao gazety, na izy 10 mianadahy mihitsy. Andry Rajoelina no nahavita nanagadra mpanao gazety be indrindra teto amin'ny firenena hatramin'izao. Rehefa mitondra firenena izy, tsy maintsy misy mpanao gazety nigadra.

Sôh'son

TONONKALO

ADALA MPANOLOTSAINA ?

Rehefa ireo olona mpanolotsaina
No sefon'ny bizina ety an-tanàna,
Dia mieritrereta ry filoha hajaina,
Fa efa hirodana ny fitondrana.

Fandoto iray tandroka ny toy izany,
Ka dia manapoizina ny mpianakavy.
Lazaina fa loza tsy roa aman-tany,
Satria ny ao an-trano ihany no mpamosavy.

Tsy hanoro hevitra no imasoany.
Tsy `zany tsy akory no be ao an-tsainy.
Ny hameno paosy no tena ijoroany.
Talentany ireny , tsy atoro fa hainy.

K'aleo re ny zanaka , hono, no adala,
Toy izay ireo voafantina hanolo-tsaina.
Esory malaky mba tsy ho ao am-bala
Ireo ratsy fa sao dia haningotra ny aina.

TSIMIMALO